

Agrodružstvo Bystré, 094 34 Bystré 606, IČO: 36485055

Obchodný register Okresného súdu Prešov
oddiel: Dr. vložka č. 10113/P

V ý r o č n á s p r á v a

z a r o k 2 0 2 2

Vyhotovená dňa: 2.2.2023
Schválená dňa: 24.2.2023

Overená audítorom dňa: 15.2.2023

Ing. Miroslav Košč
predseda

Ing. Anna Mihočová
členka predstavenstva

Agrodružstvo Bystré
094 34 Bystré 606

I. Vývoj a stav finančného hospodárenia

1. Výsledky rastlinnej výroby

Úrody plodín dosiahnuté z 1 ha

<i>Plodina</i>	<i>Priemerná ha úroda v t 2021</i>	<i>Priemerná ha úroda v t 2022</i>
Pšenica ozimná	4,93	4,71
Jačmeň jarný	3,60	4,74
Jačmeň ozimný	5,09	5,11
Kukurica zrno	10,52	9,40
Repka ozimná	2,41	2,98
Sója	2,43	2,43
Cirok	-	3,75
Kukurica siláž	24,89	28,59
Lucerka v suchom	8,87	9,90
Trávy na o.p. v suchom	1,47	1,82
TTP v suchom	1,59	1,54

Nevýhodou poľnohospodárskej výroky je jej závislosť od priebehu počasia a jeho výkyvov. Hospodársky rok 2021/22 sa začal pomerne optimisticky. Vďaka výdatným zrážkam z letného obdobia bola na začiatku jeseni dostatočná zásoba pôdnej vlahy, ktorá umožnila dobré povzchádzanie a zapojenie porastov repky ozimnej vďaka čomu jej porasty išli do zimy v dobrom kondičnom stave. Mierna zima zase umožnila jej dobré prezimovanie.

Horšia situácia s pôdnou vlhkosťou bola už v neskoršom jesennom období. Aj zima 2021/22 bola chudobná na zrážky bez snehovej pokrývky, z ktorej by sa mohla zásoba vody v pôde vytvoriť. V marci a apríli sa ešte nejaké zrážky vyskytli, ale máj a jún boli extrémne suché a tak v pôde vznikol vlhový deficit 130 l na m² oproti polročnému normálu za posledných 14 rokov a ročný úhrn za spomínané obdobie. Zopakovala sa tak situácia z roku 2021, keď sucho a vysoké teploty pred žatvou zapríčinili rapidný pokles úrod väčšiny letných plodín.

V roku 2022 sme hospodárili na výmere 1681,08 ha poľnohospodárskej pôdy, z čoho 1176,97 ha činila orná pôda a 504,11 ha tvorili trvalé trávne porasty.

Štruktúra osevu bola nasledovná:

- Hustosiate obilniny - 581,19 ha - 390,79 ha ozimná pšenica
- 69,77 ha ozimný jačmeň
- 120,63 ha jarný jačmeň

Kukurica zrno - 72,21 ha

Kukurica siláž - 72,67 ha

Repka ozimná - 243,95 ha

Sója	- 92,05 ha
Círok zrnový	- 7,18 ha
Lucerna	- 64,28 ha
Trávy na o.p.	- 34,61 ha
Záhumienny	- 8,55 ha

Pšenica ozimná predstavuje už roky našu najpestovanejšiu obilninu, hlavne vďaka jej stabilným úrodám. Kvôli nižšej spotrebe na krmné účely a nižšej realizačnej cene ozimnej pšenice sa snažíme o dopestovanie potravinárskej pšenice, vďaka používanej agrotechnike a výžive sa nám to celkom darí. Kvôli vysokým cenám kombinovaných hnojív v jeseni 2022 sme boli nútení vynechať základné hnojenie NPK – hnojivom, ktorú sme nahradili predsejbovou dávkou močoviny. Suchý október (spadlo iba 3 mm zrážok) a na zrážky chudobná zima zapríčinili, že porasty pšeníc v predjarí nevyzerali veľmi nádejne. Preto sme ich prihnojili regeneračnou dávkou N a 2 dávkami DAM-u v tekutej forme, pretože v pôde bol vlhový deficit a pevné hnojivá by boli neúčinné. Taktiež sme sa snažili vylepšiť porasty hnojením kvapalnými hnojivami s obsahom prvkov P a K, ktoré sme vynechali v jeseni a taktiež mikroživinami Cu a S. Porasty pšenice sa nám podarilo čiastočne vylepšiť. Sucho, ktoré vyvrcholilo v máji na porastoch v Hermanovciach nad Topľou a Zlatníku, kde boli zrážky najchudobnejšie a na hybridných krmných pšeniciach, ktoré sme tam pestovali, bola redukcia odnože najväčšia a prepad úrody najvýraznejší. Pretrvávajúce sucho v čase nalievania zrna spôsobilo zahorenie porastov pšenice čo malo za následok nízku objemovú hmotnosť zrna.

Celkove sme dopestovali 1840 t pšenice, čo predstavuje úrodu 4,71 t/ha, ktorá predstavuje priemer za posledných 15 rokov. Potešiteľná bola kvalita dopestovanej pšenice. Parametre potravinárskej pšenice splnilo takmer 80 % jej produkcie, čo sa prejavilo na jej dobrom speňažení v minulom roku.

Plochy **jačmeňa** kvôli kolísavým úrodám, najmä **jarného jačmeňa** udržujeme väčšinou na polovičnej výmere v porovnaní s pšenickou. Tak ozimný ako aj jarný jačmeň pestujeme na sladovníckych účely, pričom prepad pri čistení využívame na krmenie.

Ozimný jačmeň pestujeme pre Sladovňu Michalovce, ktorá má oňho záujem, len sme museli prejsť na ich požadované odrody, hlavne odrodu KWS Scala. Podobne ako u pšenice sme boli nútení robiť škrtky vo výžive v jeseni aj u ozimného jačmeňa a kompenzovať to výživou v jarnom období. Sucho v čase dozrievania negatívne poznačilo úrodu aj v tomto prípade. Prejavilo sa to na riedkych porastoch a l q nižšej úrode ako je priemer. O jačmeň bol zo strany odberateľa veľký záujem o čom svedčí aj dosiahnutá Ø realizačná cena 323,- Eur/t za 300 t odpredaného ozimného jačmeňa.

Jarný jačmeň sme pestovali pre pivovar Plzeňský Prazdroj Slovensko vo Veľkom Šariši. Vzhľadom na výhodnú základnú zazmluvnenú cenu sme tu vo výžive a ochrane ušetrili. Okrem doterajšej výživovej úrovne sme aplikovali listovú výživu Envistart, ktorý prispel k tomu, že si jačmeň najmä v lepších podmienkach Pri Topli udržal odnože a vytvoril porasty, ktoré dali 6 t z ha. Samozrejme, že porasty v Hermanovciach n/T dali nižšiu úrodu, ale Ø úroda 4,74 t/ha rozhodne patrí medzi tie lepšie za sledované obdobie. V jeseni 2021 sme zasiali skúšobne 2 parcely jarného jačmeňa, tak ako to robia na západe Slovenska. Zatiaľ čo na parcele v Bystrom sme u odrody Laudis dosiahli úrodu 5,9 t/ha, u druhej odrody na Zlatníku sme zaznamenali už veľký výpad jedincov. V každom prípade jesenný osev máme urobený aj v tomto roku a zatiaľ porasty vyzerajú sľubne.

Napriek dosiahnutým úrodám sa negatívne vplyv sucha v čase dozrievania prejavil na kvalite. Zrno jačmeňa bolo menšie a pri čistení na štandardných sítach 2,5 mm išlo veľa do prepadu. Po dohode s odberateľom sme ho mohli vyčistiť iba od hrubých nečistôt a pliev. Aj keď boli zrážky na cene za nižší podiel jačmeňa na site o niečo väčšie predsa sme za dodávku 530 t sladovníckeho jačmeňa cez VOD Torysa dosiahli Ø realizačnú cenu 346,- Eur/t.

U **kukurice**, najmä zrnovej dlhodobu dosahujeme dobré výsledky. Možnosť vysušenia vo vlastnej sušičke a dobre speňažovanie zaradilo túto plodinu medzi atraktívne a ekonomicky

zaujímavé. Po sprísnení podmienok pestovania na svahoch kvôli vodnej erózií a zákaze pestovania rovinatej plodiny po sebe sa situácia mení. Keďže my rovinatej plodiny veľa nemáme, bude prvoradé zabezpečiť potrebu kukuričnej siláže pre ŽV. Pri predpokladanom náraste ceny plynu po ukončení doterajšej zmluvy podstatnú časť produkcie zrnovej kukurice budeme nútení spracovať technológiou konzervovania mokrého zrna.

Rozpätie termínu sejby kukurice bolo značné. Začínali sme so sejbou 13. apríla a končili 5. mája po zbere ozimných miešaniiek. Aj kukurica, podobne ako ostatné plodiny, trpela na nedostatok vody a vysoké teploty. Veľmi smutný bol pohľad na zvädnutú kukuricu, ktorá ešte na konci júna nedokázala zakryť pôdu. Našťastie výdatné zrážky v júli (149 mm) zachránili úrodu kukurice. Celkom sme pozberali 679 t kukurice, čo predstavuje 9,4 t/ha. Na výrobu CCM bolo použitých 261 t a na sušičke sme vysušili 418 t kukurice.

Kukuričnú siláž sme vyrábali zo 73 ha silážnej kukurice. Celkovo sme vyrobili 2078 t siláže, čo predstavuje úrodu 28,6 t z ha. Táto úroda je o jednu t/ha vyššia ako je Ø 15 rokov. Za túto úrodu vďačíme parcele Pastovník, kde bolo zasiate gro výmery silážnej kukurice a ktorá si udržala vodu v takom suchom roku. Vyrobené množstvo kukuričnej siláže by malo pokryť potrebu ŽV, čo bolo v roku 2022 skôr výnimkou ako pravidlom.

Stabilné miesto v našom OP má **repka ozimná**. Okrem toho, že je to dôležitá tržná plodina jej neoceniteľný význam spočíva v predplodinovej hodnote pre ozimnú pšenica najmä na menej kvalitných pôdach. Zároveň jej porasty zabezpečujú ochranu pôdy na plochách ohrozených vodnou eróziou na svahovitých pozemkoch, pretože tvoria vegetačný pokryv pôdy aj v mimovegetačnom období.

Vďaka už spomínaným výdatným zrážkam v lete 2021 porasty repky kompletne povzchádzali a pred zimou vyzerali dobre, až na okraje parcel, ktoré vyžrali slizniaky. Počas zimy sme mali problém s vysokou zverou, ktorá v hojnom počte spásala porasty najmä v Čiernom a Hermanovciach n/T. Napriek stráženiu sme museli vyorať 6 ha repky na hone Kapustnica a nahradiť to jarným jačmeňom. Repka je plodina, ktorá sa nedá pestovať extenzívne. Aj kvôli neustále rastúcim cenám repky sme vynaložili do výživy a chemickej ochrany značné vstupy. Tomu zodpovedal aj stav porastov, ktoré sľubovali dobrú úrodu. Extrémne suchu však urobilo škrt našim očakávaniam. Bočné vetvy pozasýchali a v júni porasty núdzovo dozreli, čo sa prejavilo na nízkej hmotnosti semien repky. Porasty nebolo potrebné desikovať, len sme ich zalepili, aby zberové straty repky, ktorá mala vlhkosť 7-8 %, boli čím najnižšie. Napriek tomu, že sme tesne nedosiahli trojtónovú úrodu, rekordné realizačné ceny pokryli vynaložené náklady a tržby z repky predstavovali viac ako 1/3 tržieb RV.

Najväčším sklamaním na úseku RV bola **sója**. S jej sejbou sme kvôli chladnému počasiu začali až 28. apríla. Hneď po sejbe nastúpilo suchu, následkom čoho sója vzhádzala pomaly a nerovnomerne. Keďže na rovinatej parcelách musíme kvôli ohrozeniu vodnou eróziou pestovať kukuricu, dostáva sa sója aj na svahovité a chudobnejšie pôdy. Sója, ktorá bola osiata v povodí Tople na lepších pôdach sa lepšie vyrovnala s následkami sucha a dala dobrú úrodu. Oveľa horšie dopadli porasty v Hermanovciach n/T a Zlatníku, kde sme mali väčšinu sóje. Keďže tam bol výpadok zrážok ešte výraznejší rastliny sóje sa tu doslova trápili. Porasty boli riedke a nízke. Pôdne herbicidy, ktoré potrebujú na svoj účinok pôdnu vlhku nezabrali a museli sme ich prestriekať, čo vývoju porastov neprospelo napriek tomu, že kvôli vysokým teplotám sme striekali v noci. Suchu v čase kvitnutia zredukovalo počet strukov a semien. A aby to bolo celé zle, tak koncom júla prišli výdatné zrážky. Paradoxom je, že to už porastom nepomohlo, ale naopak poškodilo. Obnovil sa vývoj rastlín sóje, ktorá začala opäť kvitnúť, vytvorili sa nové struky, semená ktoré už nedozreli a ostali zelené. Museli sme preto porasty desikovať, aby sa dali pozberať. Pri predaji bol potom problém s výskytom zelených semien, ale hlavne plesní, ktoré sa vytvorili po septembrových dažďoch. To spôsobilo obrovské problémy pri predaji sóje jednak s cenou a vôbec s jej predajom, pretože odberatelia odmietli takúto sóju nakupovať. Keďže naša sója mala minimálny podiel plesnivých semien podarilo sa nám väčšinu predaj za priaznivú cenu, aj keď zrážky boli samozrejme vyššie. Úroda 1,74 t/ha je druhou najnižšou úrodou za obdobie 10 rokov čo sóju pestujeme a tak skončila v strate.

Novinkou v oseve 2022 bol **cirok zrnový**. Skúšali sme ho ako možnú náhradu za zrnovú kukuricu, na svahovitých pozemkoch. Keďže je to plodina menej náročná na výživu a bonitu pôdy a seje sa do úzkych riadkov, chceli sme ju vyskúšať práve na takýchto plochách. Aj keď nesklamal ani úrodou a odbytovou cenou, kvôli zákazu pestovania na svahoch nad 7 ° s jeho pestovaním nateraz nemôžeme počítať.

Na zabezpečenie potreby ďalších objemových krmív zo strany ŽV využívame plochy VRK na OP, ktoré tvoria lucerna a trávy na OP a TTP, kde patria lúky a pasienky. Lucernu sme v roku 2022 pestovali na výmere 64 ha a jej hmotu využívame výlučne na výrobu senáže pre dojnice. Sucho v prvej polovici roka výrazne ovplyvnilo úrodu prvých dvoch kosieb. Našťastie letné zrážky pomohli úrode ďalších kosieb, dlhá a teplá jeseň nám umožnila vykonať 6 kosieb, takže celková úroda 10 t v sene bola nakoniec iba o 1 t nižšia ako priemer. Trávy na OP sme pestovali na výmere necelých 35 ha. Ide väčšinou o plochy s vysokou svahovitosťou s chudobnejšími pôdami väčšinou v blízkosti lesov, ktoré sú výrazne poškodzované lesnou zverou. Tomu zodpovedá aj dosiahnutá úroda 1,82 t z ha v sene, čo je len 3 q vyššia ako u TTP. TOP sa musia po 5 rokov preorať, pretože sa ináč preradia do TTP.

Väčšinu plôch TTP využívame ako lúky na výrobu sena a trávnej senáže. 46 ha pasienkov slúži na pastvu oviec. V prípade nedostatku paše, ako to bolo tohto roku sa ovce pasú na lúkach po prvej kosbe. Tohtoročné sucho výrazne poznačilo aj úrody TTP. Vďaka skorému nástupu do prvej kosby a skosením skutočne všetkých dostupných plôch, sa nám podarilo vyrobiť dostatok objemových krmív.

Celková výroba objemových krmív: siláž kukuričná - 1974 t, senáž - 1972 t, seno - 436 t.

Bilanciu výroby senáže sme si vylepšili pestovaním ozimnej raže formou ozimných miešaniek, po zbere ktorej sejeme následne kukuricu na siláž. V roku 2022 sme po týchto plochách siali aj zrnovú kukuricu.

2. Výsledky živočíšnej výroby

Stavy hospodárskych zvierat a ich úžitkovosť

<i>Druh zvierat</i>	<i>Rok 2021</i>	<i>Rok 2022</i>
Dojnice	178	190
- ročná dojivosť	8107	8217
- denná dojivosť	22,2	22,51
Teľatá do 6 mes.	53	48
- hmotnostné prírastky	0,71	0,75
Mladý dobytok	72	87
- hmotnostné prírastky	0,93	0,93
Bahnice	310	316
- odstav jahniat	104	132

Aj keď by sa na prvý pohľad zdalo, že živočíšna výroba prebieha pod strechou a nezávisí od poveternostných vplyvov, opak je pravdou. Či už hovädzí dobytok alebo ovce citlivo reagujú na

priebeh počasia, čo sa následne prejaví na ich úžitkovosti. Pred dvoma rokmi silný ľadovec nám zničil strechu maštalne a poškodil vaky so zakonzervovaným krmivom, následkom čoho došlo k znehodnoteniu krmiva, čo sa následne prejavilo na zdravotnom stave a samozrejme aj na poklese úžitkovosti zvierat.

Úžitkovosť HZ závisí od zdravotného stavu zvierat. Iba zdravé zviera pri dobrej výžive a starostlivosti je schopné vysokej úžitkovosti. Dovolím si tvrdiť, že v našich chovoch máme veterinárnu starostlivosť na slušnej úrovni. Svedčí o tom množstvo vyšetrených zvierat, rozborov a veterinárnych kontrol, ktoré sa vykonávajú za účelom prevencie a zabráneniu rozšírenia nejakých nákaz a chorôb. Napriek tomu sa každý rok vyskytne nejaký zdravotný problém. Na začiatku roka 2022 to bolo vírusové ochorenie u dojníc, ktoré spôsobilo silné hnačky dojníc, čo malo za následok zníženie úžitkovosti o 1000 l denne za obdobie 3 týždňov. V roku 2022 sme zápasili aj s úhynom teliat starších ako 3 mesiace. V chove oviec to boli zase zdravotné problémy bahníc počas kotenía a ich zvýšený úhyn.

Ďalším závažným problémom, s ktorým sme sa museli vysporiadať na úseku ŽV bol nárast vstupov. Zvýšenie cien osív, hnojív a PHM sa premietlo do zvýšených vnútropodnikových cien vlastných krmív. Výrazné zvýšenie sme zaznamenali aj u nakúpených krmív a komponentov. Ekonomiku ŽV najviac ovplyvnilo zvýšenie ceny elektrickej energie. Medziročný nárast ceny elektrickej energie zo 69,- Eur na 342,- Eur za MWH bol doslova likvidačný a najviac postihol výrobu mlieka, ktorá je na spotrebu elektriny najnáročnejšou prevádzkou. Za posledné roky sme vykonali v ŽV viaceré opatrenia na úsporu elektrickej energie. Nainštalovali sme výmenník tepla, ktorý využíva teplo z mlieka pri jeho chladení na ohrev úžitkovej vody. Zakúpili sme vývevu s nižšou spotrebou elektrickej energie a chladiacu nádrž s priamym chladením, nainštalovali sme úspornejšie svetlá. Všetky tieto opatrenia viedli k úspore elektrickej energie viac ako 1/3. Napriek tomu platíme pri súčasných cenách elektrickej energie takmer o 100 % viac.

V chove dojníc sme od Ø stavu 181 ks dojníc do mliekarene BEL Michalovce odpredali 1 461 259 litrov mlieka. Cez mliečny automat sme predali 26 733 litrov mlieka. Spolu sme teda nadojili a odpredali 1 488 092 litrov mlieka, čo bolo o 45 000 litrov viac ako v roku 2021. Po roku 2017 je to druhá najvyššia výroba mlieka v histórii družstva. Dosiahli sme tak dojivosť 8217 litrov na 1 dojnicu, čo je doteraz najvyššia dojivosť na dojnici vôbec.

Potešiteľný bol v roku 2022 aj rast ceny surového kravského mlieka. Za január nám mliekareň zaplatila za 1 liter mlieka 38,15 centov, za október sme dosiahli prvýkrát pomyselnú hranicu 50 centov/l, za december to bolo 54,34 centov/l. Priemerná cena mlieka za rok 2022 činila 46,10 centov/l a celkové tržby za mlieko 686 279 Eur sú samozrejme najvyššie aké sme kedy za mlieko dosiahli. Množstvo nadojeného mlieka spolu s dosiahnutou realizačnou cenou vytvorilo zisk ŽV v Čiernom 40 500,- Eur.

Dojnice však nie sú len mlieko, ale aj jalovice a teľatá. A hlavne u teliat už situácia zďaleka nie je taká optimistická. Oproti roku 2021 sa situácia ešte zhoršila. Kým v roku 2021 sa od Ø stavu 170 ks dojníc narodilo 170 ks teliat, v roku 2022 sa od Ø stavu 181 dojníc narodilo iba 154 teliat. Dosiahli sme tak natalitu (plodnosť) iba 85 %, čo znamená, že od 100 kráv sa narodilo iba 85 teliat. S týmto ukazovateľom rozhodne nemôžeme byť spokojní, v roka 2021 to bolo 95,5 %. Okrem mŕtvonarodených teliat sme mali v roku 2022 problémy s úhynom teliat starších ako 3 mesiace. V tejto kategórii nám uhynulo 11 ks! Tento problém trvá už viac rokov a zmena systému vakcinácie zatiaľ zmenu k lepšiemu nepriniesla.

Zo 154 ks narodených teliat sme predal 63 ks za Ø realizačnú cenu 4,46 Eur/kg. Dojnice so zdravotnými alebo reprodukčnými problémami predávame na jatočné účely. V roku 2022 predali iba 28 ks vyradených kráv s Ø váhou 550 kg za 1,38 Eura/kg. Ďalej sme predali 7 ks vyradených jalovic, ktoré mali problémy s reprodukciou v cene 2,05 Eura/kg. Tiež sme predali 4 ks plemenných býkov plemena slovenský strakatý dobytok v celkovej sume 9 700,- Eur.

Do základného stáda dojníc sme preradili 50 ks VTJ, čo predstavuje bežný ročný počet.

V chove oviec sa situácia postupne stabilizuje a po ročnom pôsobení nového baču s manželkou a pomocníka to vidieť aj na dosiahnutých výsledkoch. Celkove sa narodilo 416 ks jahniat, čo je takmer o 100 ks viac ako v roku 2021. Pekný výsledok dosiahli aj v množstve nadojeného mlieka. Od 320 ks bahníc nadojili 27 790 l mlieka. A nebyť spomínaných problémov v čase kotenía a nedostatky pastvy následkom sucha by bola dosiahnutá aj hranica 30 000 litrov. Zo 416 narodených jahniat sme predali 299 ks v Ø realizačnej cene 3,58 Eur/kg. Táto cena predstavuje Ø cenu vrátane predaja 68 ks chovných jahničiek, kde Ø cenu za 1 kg bola 4,80 Eura/kg. Dosiahnutá Ø realizačná cena je najvyššia za posledných 8 rokov, ale na druhej strane je treba pripomenúť, že za takúto cenu sme jahňatá predávali už v deväťdesiatych rokoch. Ďalej sme predali 47 ks vyradených oviec v cene 1,02 Eura/kg. Ovčie mlieko sme predávali cez VOD Šariš plus v cene 1,20 Eura/l. Predali sme tiež 19 ks plemenných baranov v Ø cene 500 Eura/ks. V dvoch strižniach nastrihali strihači 785 kg vlny, ktorú sme predali za neuveriteľných 147 Eur, čo predstavuje Ø realizačnú cenu 19 centov/kg. Tržba za vlnu ledva postačí na zaplatenie jedného strihača.

Celkove sme v chove oviec dosiahli tržby vo výške necelých 60 000,- Eur. Je to síce o 20 000,- Eur viac ako v roku 2021, ale aj tak sme zaznamenali stratu. Keďže do ovčínov sa investovalo minimálne, bolo už nevyhnutné investovať do výmeny strechy v spodnom ovčine, ktorá bola v dezolátnom stave. Už len táto investícia spolu s dokončením ubytovacích priestorov pre ošetrovateľov oviec zaťažila výsledok v chove oviec sumou minimálne 45 000 Eur.

3. ÚSEK MECHANIZÁCIE

Na úseku mechanizácie zamestnávame 14 pracovníkov. V súčasnosti tu prebieha generačná výmena.

Prvými náradiami, na ktorých sa vykonávajú opravy a údržba sú rozmetadlá MH, ktoré idú na pole ako prvé. Na sejačke Vaderstad, ktorou vykonávame sejby všetkých hustosiatých plodín, sme vymenili všetky výsevné pätky a opravili magnety na koľajové riadky. Počas roka bol na nej vymenený aj výsevný mechanizmus.

Ďalej nasledovali kompakторы Saturn, ktoré pri príprave pod sejbu v našich kamenistých pôdach taktiež dostanú zabrat'. Bolo potrebné vymeniť na nich držiaky valkov, aj poškodené radličky na prípravu pôdy. Jeden kompaktor sme pripravili na jarnú a druhý na jesennú prípravu pôdy. Na sejačke KINZE na presný výsev kukurice sme vymenili reťaze ložísk a nový kotúč na hnojivo.

Na náradí ECOLAND za prípravu pôdy pod sejbu ozimín bola oprava finančne náročnejšia, lebo sme tam vymenili zadné valce v hodnote 3 000,- Eur.

Taktiež finančne náročnejšia bola investícia do náradia TERADISC, ktorý využívame na podmietky ale aj prípravu pôdy, kde sme v jeseni zakúpili nové disky v hodnote 2 500,- Eur, pretože pôvodné boli už opotrebované.

Zber sena na svahovitých TTP vykonávame samozberacími vozmi. Keďže s NTVS-kami sme mali v minulých rokoch problémy s častými poruchami, vykonali sme generálnu opravu samozberacieho voza HORAL. Boli tu zakúpené všetky 4 pneumatiky v hodnote 800,- Eur, vykonali sme nový náter, opravili elektroinštaláciu a zakúpili nové svetlá. Investícia sa určite vrátila, pretože v agregácii s traktorom JD 7530 sme s ním pozberali viac ako ½ voľného sena.

Traktory JD sú najviac vyťažené stroje počas sezóny a tak nečudo, že im venujeme zvýšenú pozornosť, čo sa týka predsezónnych opráv, ktoré vykonal servisný pracovník Agrokom-plus Prešov. Vďaka týmto opravám sa väčšinou vyhneme výpadkom traktorov počas sezónnych špičiek, kedy sú tieto stroje najviac potrebné. Na najviac vyťažovanom traktore JD 8310 bolo zistené v rámci predsezónnej prípravy poškodenie motora, na základe čoho sme urobili jeho GO. Kompletná oprava vyšla na 7 686,- Eur, pričom súčiastky na GO sme v rámci predsezónnej opravy mohli zakúpiť o 50% lacnejšie. Keďže na 4. valci bol ulomený krúžok uplatnili sme si poisťnú udalosť na lom strojov o hodnote 3 500,- Eur. V auguste sme taktiež museli vymeniť zlomenú hriadeľ silovej regulácie

v hodnote opravy 2 500,- Eur. Celkové náklady na opravu traktora tak činili 6 666,- Eur avšak vzhľadom na jeho vyťaženie v predĺžených smenách alebo aj v dojsmennej prevádzke bola táto investícia opodstatnená. Najvyššie náklady na opravu sme vynaložili na najstarší JD 7820 vo výške 7 230,- Eur. Tento traktor je druhý najviac vyťažený stroj najmä v predsezónnej príprave pôdy.

V zbere krmovín pri výrobe senáže a siláže je plne využitá rezačka JD 7200, preto sme aj tento stroj podrobili predsezónnej prehliadke, pri ktorej bola vymenená celá sada senážnych nožov a protiostria. Náklady na opravu činili 4 400,- Eur. Čo sa týka kosby plôch krmovín, sme plne využili novú kosu zn. Pottinger so záberom 9 m, s ktorou sme stihali kosiť plochy na senáž ale aj na seno. Na zhrabovanie sme používali 2 hrabačky so záberom 6 m. Veľká poruchovosť starej hrabačky GA 6000 nás donútila k nákupu používanej hrabačky Pottinger za cenu 6 500,- Eur. Táto investícia sa oplátila v suchom roku 2022, pretože bolo málo hmoty a jedna hrabačka nestihala zhrabovať senážovanú hmotu a tým zabezpečiť plynule senážovanie, čo sa prejavilo na presušení senážovanej hmoty a tým pádom aj na kvalite senáže.

Nenahradiateľným strojom je pre nás postrekovač HARDL. Zabezpečuje nielen chemickú ochranu ale aj výživu porastov kvapalnými hnojivami, ktorá v suchých rokoch naberá čoraz väčší význam. Vyťaženosť postrekovača je počas sezóny obrovská.

Už počas rok a 2021 sme mali problémy s pozberovou linkou, kde pre poruchy výťahu sme mali značné prestoje. Preto sme do firmy Premetal Prešov, dali vyrobiť spodnú hlavu výťahu na mieru a zakúpili kompletný nový dopravný pás aj s kapsami. Celú opravu a montáž sme robili vo vlastnej réžii a náklady na opravu činili 4 150,- Eur.

Počas sezóny sa vyskytnú prestávky poľných prácach a vtedy je čas na väčšie údržby a opravy. Pracovníci mechanizácie takýto čas využili na opravy prístreška vedľa starého skladu mechanizácie, z ktorého s použitím materiálu z Čierneho vytvorili 7 miest na parkovanie strojov pod strechou.

Vyvrcholením celoročného pracovného úsilia na poli je žatva. Od jej zvládnutia závisí množstvo a hlavne kvalita pozberanej úrody. Nevyspytateľnosť počasia nedovoľuje vykovanie žatvy vlastnými kombajnami. Imperatívum je dostať úrodu pod strechu včas a pri dobrej kvalite. Tohto roku to platilo dvojnásobne, pretože porasty kvôli suchu predčasne dozreli a zberová vlhkosť a tým aj úroda klesala každým dňom. A kto nepozberal včas mal po úrode aj kvalite. lebo júl neostal nič dlžný svojej povesti najdaždivejšieho mesiaca v roku! (aj v roku 2022 to bolo najviac 149 mm). Preto sme do žatvy mali zapojené 2 vlastné a 4 cudzie kombajny, ktoré spolu pozberali úrodu z 518 ha. Naše kombajny pozberali spolu úrodu z 259 ha. Zapojením 6 kombajnov a predčasným dozretím porastov kvôli suchu sme žatvu zvládli za 12 pracovných dní a ukončili sme ju 22. 07. ! A to ešte začiatok žatvy bol veľmi pozvoľný, pretože porasty ozimného jačmeňa dozrievali veľmi nerovnomerne a repky taktiež, lebo neboli desikované. V čase od 18. 07. do 21. 07. sme však už denne zberali úrodu z výmery 100 ha.

Takýto výmlat si vyžadoval aj potrebný odvoz úrody z poľa. A to sme zvládli vlastnými dopravnými prostriedkami – 3 nákladnými autami a 3 traktormi s veľkoobjemovými návesmi Fliegel a vlečkou M 140. Do dažďov sme stihli 2 lismi polisovať všetku slamu, ktorá ostala na poli pre potreby ŽV.

Aj keď prechádzame na traktorovú dopravu, na plnení úloh v RV a ŽV sa podieľajú aj nákladné autá. Evidujeme 6 nákladných áut, ktoré sú do prevádzky zapojené 5 – 7 mesiacov v roku. Na úseku osobnej dopravy sme evidovali 4 osobné autá, ktoré najazdili 65 692 km a spotrebovali 1 374 litrov benzínu a 3 712 litrov nafty.

Pre zabezpečenie výroby sme spotrebovali celkom:

- 1) 165 400 l nafty v celkovej hodnote 233 983,- Eur. Je to oproti roku 2021 o 1 468 l viac nafty a o 77 980,- Eur viac peňazí. Priemerná cena nafty v roku 2021 bola 0,96 Eur/l (bez DPH) a v roku 2022 1,41 Eur/l. Cena nafty medziročne stúpila v 0,45 Eur/l, čo je nárast o 47 %!
- 2) Elektrickú energiu sme spotrebovali v množstve 199 558 kWh v hodnote 78 877 Eur. Oproti roku 2011 je to úspora 60 041 kWh, ale v prepočte na peniaze vychádza viac o 40 634 Eur!

Cena elektrickej energie teda medziročne stúpla o neskutočných 273 Eur/kWh zo 69 na 342 Eur/kWh, čo je nárast o ceny o takmer 400 %!

3) Zemného plynu sme spotrebovali 18 892 m³ v hodnote 9 270,- Eur, čo predstavuje úsporu oproti roku 2021 15 066 m³. Cenu plynu sme mali našťastie ešte nezmenenú. Nižšia spotreba plynu bola v dôvodu menšieho množstva sušenej kukurice a sóje a nižšia zberová vlhkosť kukurice.

4. Výsledky finančného hodnotenia

v EUR		
<i>Tržby a výnosy podľa činnosti</i>	<i>2021</i>	<i>2022</i>
Tržby za výrobky RV	924558	1465671
Tržby za výrobky ŽV	598129	778551
Tržby ostatné	54350	33260
Spolu za vl. výrobky a služby	1577037	2277482
Tržby z predaja IM a mat.	36189	30788
Dotácie	541061	604264
Z toho: - priame platby EÚ	489391	473556
- VDJ	2712	3058
- domáce podpory	48958	127650
Ostatné výnosy	40159	39933
Výnosy spolu	2227253	3134436

v EUR		
<i>Náklady podľa druhov</i>	<i>2021</i>	<i>2022</i>
Spotreba materiálu	830361	1191523
z toho: spotreba osív	54419	67924
hnojív	180508	374683
chemikálii	158435	160040
PHM	158101	226707
krmív	96586	152617
náhr. dielov	39559	75357
ostatného	142753	134195
Spotreba energie	62832	100787
Osobné náklady	787002	873436
Náklady spolu	2182506	2803979

<i>Výsledok hospodárenia</i>	<i>2021</i>	<i>2022</i>
- pred zdanením	48788	399173
- po zdanení	44747	330457

V roku 2022 sme dosiahli hrubú poľnohospodársku produkciu vo výške 1782960 EUR, čo je viac o 242916 EUR oproti roku 2021, HP RV činí 997913 EUR, je vyššia o 229047 EUR, HP ŽV činí 588417, je vyššia o 15372 EUR, HP pomocných činností činí 196630 EUR, je nižšia o 1203 EUR v porovnaní s minulým rokom. K navýšeniu hrubej produkcie rastlinnej výroby došlo z dôvodu navýšenia vnútropodnikových cien výrobkov, teda nie z dôvodu zvýšenia produkcie v naturálnom vyjadrení.

5. Obstaranie dlhodobého majetku 2022

Názov obstaraného majetku	Obstarávacia cena v EUR
Zhrabovač	6000
Traktorová kosačka	3000
Výdajný stojan PHM	3642
Póda	5500
Dojnica	1100
Plemenné barany	2050
Nakúpený majetok spolu	21292
Aktivácia základného stáda zvierat	58155
Spolu:	79447

6. Stav peňažných prostriedkov, pohľadávok a záväzkov k 31.12.2022

	v EUR
Peňažné prostriedky na bankových účtoch	365388
Peňažné prostriedky v hotovosti	2335
Peňažné prostriedky spolu:	367723

Pohľadávky spolu krátkodobé	125027
- z toho z obchodného styku	75631
daňové	49396
iné	-

Záväzky spolu	387575
- z toho krátkodobé	173995
z obchodného styku	42471
dlhodobé	35807
rezervy	26548
bankové úvery	151225

II. Predpokladaný budúci vývoj činnosti družstva na rok 2023

Zámer rastlinnej výroby

<i>Plodina</i>	<i>Výmera v ha</i>	<i>Celková úroda v t</i>	<i>t/ha</i>
Pšenica ozimná	351	1755	5,0
Jačmeň ozimný	59	295	5,0
Jačmeň jarný	102	408	4,0
Kukurica zrno	77	654	8,5
Sója	88	194	2,2
Repka ozimná	249	747	3,0
Kukurica siláž	70	2100	30
Lucerka v suchom	64	640	10,0
TOP v suchom	8	32	4,0
Úhor	55	-	-
TTP v suchom	457	594	1,5

Zámer živočíšnej výroby

Plánová produkcia mlieka	1530 tis. l
- ročná dojivosť na kus	8200 l
- denná dojivosť	22,50
Teľatá do 6 mes.	65 ks
- hmotnostné prírastky	0,75 kg/deň
Mladý dobytok	80 ks
- hmotnostné prírastky	0,85 kg/deň
Bahnice	400 ks
- odstav jahniat	120 ks
Produkcia ovčieho mlieka	30000 l
Výroba mäsa – hovädzie	40,0 t
ovčie	3,0 t

Zámer – finančné ukazovatele

	EUR
Výnosy spolu	2722000
z toho - tržby RV	1264000
ŽV	800000
ostatné	58000
- ostatné výnosy	600000
Náklady spolu	2717000
z toho - spotreba materiálu	1200000
energie	100000
- osobné náklady	897000
- odpisy	200000
Výsledok hospodárenia	5000

III. Návrh na rozdelenie zisku

V zmysle čl. XVII. ods. 4 písm. d/ stanov družstva predkladá sa členskej schôdzi tento návrh na zúčtovanie zisku:

- fond stabilizácie a rozvoja: 330456,86 EUR.